

Politik Bilim

Onlar ne yapıyor, biz ne yapıyoruz...

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

Diğer ülkelerin bilim, teknoloji ve inovasyon alanlarındaki strateji, politika ya da plânlarından zaman zaman söz ediyorum. Onlar ne yapıyor, biz ne yapıyoruz; kendi durumumuzu görmek için bu karşılaştırmanın yararlı olduğunu sanıyorum. ‘Biz ne yapıyoruz’ dedim ama, sonuçta galiba, ‘ne yapmadığımızı’ görüyoruz. İsterseniz bir denemede daha bulunalım; tam da şu sıralarda, ülkelerin siyasî gündemlerinde, konumuzla ilgili ne var ne yok, bir göz atalım.

Taramamıza, Avrupa’dan, bu köşenin elverdiği sayıda ülke örneğiyle başlayalım. İzledikleri strateji ve politikaların ana hatlarını vermek de bu köşenin sınırlarını zorlayacağı için bu ülkelerin konuyla ilgili belgelerinin sâdece adlarını ve kapsadıkları uygulama dönemlerini vermekle yetineceğim. Ama bu kadarı bile, sanıyorum, bize epeyce bilgi verecek. (Bundan daha fazlasını merak edenler anacağım belgelerin tamamına ve diğer ülkelerin belgelerine ‘www.inovasyon.org’ kanalıyla erişebilecekler.)

Almanya, 2006-2009 yıllarını kapsayan ‘Yüksek Teknoloji Stratejisi’ nin (*Die Hightech-Strategie für Deutschland*) son uygulama yılında. Bakalım bu stratejiden sonra ne gelecek...

Avusturya, 2005-2010 yıllarını kapsayan, ‘Strateji 2010 - Avusturya’da Araştırma, Teknoloji ve İnovasyon için Perspektifler’ (*Strategie 2010 – Perspektiven für Forschung, Technologie und Innovation in Österreich*) başlığını taşıyan stratejisini uygulamaya devam ediyor.

Birleşik Krallık, 2004-2014 yıllarında bilim ve inovasyonda izleyeceği ulusal politikayı belirleyen ‘Bilim ve İnovasyon Yatırım Çerçevesi’ (*Science and Innovation Investment Framework*) başlıklı politika belgesinde öngörülenleri hayata geçirmeyi sürdürüyor. Bu ülkede bir de, 2008 yılında bu politikayı da esas alarak tasarlanan ‘İnovasyon Ulusu’ (*Innovation Nation*) başlıklı bir strateji yürürlüğe konu...

Danimarka, 2010 yılına kadar, ‘Küresel Ekonomi’ bağlamında izleyeceği stratejiyi ‘İlerleme, İnovasyon ve Bağlılık’ (*Fremgang, fornyelse og tryghed - Strategi for Danmark i den globale økonomi*) başlığıyla 2006’da belirlemişti. Bu stratejiyi sürdürüyor.

İrlanda’da hâlen yürürlükte olan iki plân ve bir stratejiden söz etmek mümkün. Bunlar, 2004’te yürürlüğe konan ‘İrlanda Bilgi Ekonomisinin İnşası: 2010’a kadar ARGE Yatırımlarını Teşvik için Eylem Plânı’ (*Building Ireland’s Knowledge Economy: the Irish Action Plan for Promoting Investment in R&D to 2010*); 2013 yılı hedef alınarak 2006’da yürürlüğe konan ‘Bilim, Teknoloji ve İnovasyon Stratejisi’ (*Strategy for Science, Technology and Innovation*) ve yine 2013 hedef alınarak 2007’de yürürlüğe konan ‘Ulusal Kalkınma Plânı 2007-2013: Herkese Daha İyi bir Yaşam Kalitesi için Dönüşüm’ (*National Development Plan 2007-2013: Transforming Ireland - A Better Quality of Life for All*) başlıklarını taşıyor.

İspanya’da da hâlen yürürlükte olan, bilim, teknoloji ve inovasyonla ilgili bir strateji, bir plân ve bir de program var. Bunlar, 2007-2015 dönemini kapsayan ‘Ulusal Bilim ve Teknoloji Stratejisi’ (*Estrategia Nacional de Ciencia y Tecnología*), 2005-2010 dönemini kapsayan ‘Programa Ingenio 2010’; ve ‘Bilimsel Araştırma, Geliştirme ve Teknolojik İnovasyon Ulusal Plânı 2008-2011’ (*Plan Nacional de I+D+I 2008-2011*) başlıklarını taşıyor.

İsveç, 2004’te yayımlanan ‘Yenilikçi İsveç: Yenilenme yoluyla büyüme için bir strateji’ (*Innovativa Sverige - en strategi för tillväxt genom förnyelse*) başlıklı stratejisini izlemeyi sürdürüyor.

İsviçre, 2008-2011 yıllarını kapsayan, ‘Öğretim, Araştırma ve İnovasyon Teşvik Tebliği’ (*Botschaft über die Förderung von Bildung, Forschung und Innovation in den Jahren 2008–2011*) adıyla anılan bir hükûmet programına sahip.

Gelecek hafta kaldığımız yerden devam etmek üzere...

CBT. 20 Şubat 2009